

<p>УХВАЛЕНО вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди протокол № 3 від «12» червня 2020 року</p>		<p>Система управління якістю ХНПУ імені Г.С. Сковороди</p> <p>ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</p> <p>Історія економічних учень II</p>	<p>ЗАТВЕРДЖЕНО В.о. ректора Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди Ю. Бончук</p> <p>від «12» червня 2020 р.</p>
--	---	--	---

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНИХ УЧЕНЬ II

(назва навчальної дисципліни)

рівня вищої освіти	Першого (бакалаврського)
	<i>(назва рівня вищої освіти)</i>
галузі знань	05 Соціальні та поведінкові науки
	<i>(шифр і назва галузі знань)</i>
спеціальності	051 Економіка
	<i>(код і назва спеціальності)</i>
освітня програма	Економіка, управління та право
	<i>(шифр і назва)</i>
Шифр за навчальним планом	ЦПП-1.26

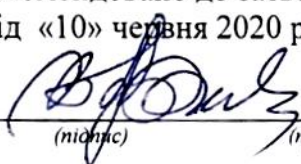
Розробники програми: Ю. Олійник кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри економічної теорії, фінансів і
обліку

Рецензенти: О. Мельникова кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри економічної теорії, фінансів і
обліку ХНПУ ім. Г.С. Сковороди

Н. Шиловцева кандидат економічних наук,
професор кафедри міжнародного бізнесу та
економічної теорії ХНУ імені В.Н. Каразіна

Обговорено та рекомендовано до затвердження вченою радою юридичного факультету
протокол № 10 від «10» червня 2020 року

Голова ради

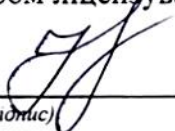
(В.О. Процевський)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Схвалено центром ліцензування, акредитації і контролю якості освіти

Директор

(І. Єсьман)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

1. Пояснювальна записка

Програма *обов'язкової* навчальної дисципліни *Історія економічних учень II* складена відповідно до освітньої програми підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань *05 Соціальні та поведінкові науки спеціальності 051 Економіка*.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни *«Історія економічних учень II»* є формування у студентів фахової компетентності на основі оволодіння знанням та розумінням змісту, закономірностей, основних етапів та складових історичного процесу виникнення та розвитку фундаментальних економічних ідей, теорій, течій і напрямів, наукових шкіл та традицій на різних етапах еволюції суспільства.

Основними завданнями вивчення дисципліни *«Історія економічних учень II»* є вивчення та пізнання провідних тенденцій та чинників розвитку економічних ідей та учень; розкриття еволюції світової економічної теорії в єдності домінуючих та альтернативних наукових напрямів, течій, шкіл; висвітлення їх змісту на основі розкриття засадничих теоретико-методологічних принципів та основ; встановлення взаємозалежності, спадкоємності та розбіжностей провідних економічних учень, світової та вітчизняної економічної теорії в історичному розвитку; пізнання основних напрямів сучасної економічної теорії, розуміння їх теоретичних джерел, теоретико-методологічних особливостей, провідних наукових ідей та тенденцій розвитку; отримання уявлення про структуру наукового інструментарію сучасного теоретико-економічного дослідження, формування у студентів на цій основі більш широких аналітико-пізнавальних можливостей; формування у студентів на цій основі більш широких аналітичних можливостей.

У результаті вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньої програми формуються **програмні компетентності**:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8. Здатність до креативного та критичного мислення.

ФК 3. Розуміння основних особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.

Результати навчання за дисципліною

У результаті опанування змісту навчальної дисципліни здобувачі мають досягнути таких **програмових результатів навчання**:

ПРН 1. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

ПРН 2. Демонструвати стійке розуміння принципів економічної науки, особливостей функціонування економічних систем.

ПРН 5. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

ПРН 11. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН 16. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредита ЄКТС 90 годин.

2. Зміст навчальної дисципліни за модулями та темами

Модуль 1. Основні етапи та напрями розвитку світової історії економічних вчень

Тема 1.1. Предмет і метод історії економічних вчень.

Історія економічних вчень як складова частина економічної науки. Еволюція предмету економічної теорії. Методологічні підходи формування економічних знань. Класифікація

основних напрямків економічної теорії. Фактори формування і розвитку економічних поглядів і концепцій.

Тема 1.2. Економічна думка Стародавнього світу та Середньовіччя.

Економічна думка стародавнього світу (стародавній Єгипет, стародавній Вавилон, стародавня Індія, стародавній Китай, економічні вчення античної Греції, економічні погляди стародавнього Риму). Економічні погляди епохи Середньовіччя (економічні погляди каноністів, арабське середньовіччя, соціальні утопії пізнього середньовіччя.)

Тема 1.3. Меркантилізм як перша економічна школа.

Економічна політика меркантилізму і сучасність. Господарство країн Північного Причорномор'я. Особливості меркантилізму в українській соціально-економічній думці кінця XVII-початку XVIII ст. Економічні ідеї І.Т. Посошкова і Феофана Прокоповича.

Тема 1.4. Класична школа політекономії. Еволюція класичної політичної економії у XIX столітті.

Історичні умови виникнення і особливості класичної політекономії. Рання Класична Політекономія: Англійська Та Французька Доктрини. Зріла класична політекономія 4. Пізня класична політекономія

Тема 1.5. Виникнення і розвиток марксистської економічної теорії

Історичні умови зародження і початок формування марксистської політичної економії в 40-50-ті роки XIX ст. Економічні ідеї К. Маркса. Розвиток ідей марксизму наприкінці XIX - початку XX ст. Соціал-демократична теорія та радикальна політекономія як головні напрямки еволюції марксизму у XX ст.

Тема 1.6. Історична школа політичної економії і соціальний напрям у політичній економії.

Філософія класичної школи політичної економії та її наслідки. Започаткування системи національної політичної економії в Німеччині. "Романтичний рух". Методологія і основні течії "нової" історичної школи. "Соціальний напрям" в німецькій економічній теорії. Теорії "гармонії інтересів", "соціального плюралізму" як обґрунтування державного соціалізму. Політична економія в другій половині XIX - на початку XX ст.

Модуль 2. Еволюція основних напрямів сучасної економічної думки

Тема 2.1. Історична обумовленість та загальна характеристика неокласицизму. Маржиналізм.

Історична обумовленість та загальна характеристика неокласицизму. Витоки неокласики: австрійська і американська школи. Кембріджська школа і започаткування мікроекономіки. Математична школа. Неокласична теорія епохи регульованої ринкової економіки

Тема 2.2. Кейнсіанство та його еволюція.

Господарство світу в міжвоєнний період. Подолання наслідків першої світової війни та стабілізація господарства. Історичні передумови виникнення кейнсіанства. Теоретична система та економічна програма Д. Кейнса. Розповсюдження кейнсіанства і особливості його прояву в різних країнах.

Тема 2.3. Некейнсіанство та посткейнсіанство: Е.Хансен, Дж.Хікс, Р.Харрод, Є.Домар. Некейнсіанські теорії економічного зростання. Теорії «економічної динаміки» Р. Харрода та «економічного зростання» О. Домара. Посткейнсіанство. Криза кейнсіанства в 70-х рр. XX ст. Нове кейнсіанство.

Тема 2.4. Еволюція неокласичних ідей. Неолібералізм. Монетаризм.

Історична обумовленість та загальна характеристика неокласицизму. Витоки неокласики: австрійська і американська школи. Кембріджська школа і започаткування мікроекономіки. Математична школа. Неокласична теорія епохи регульованої ринкової економіки.

Тема 2.5. Інституціоналізм.

Ідейно-теоретичні основи розвитку капіталізму на початку XX ст. Загальна характеристика інституціоналізму та основні етапи його розвитку.

Класичний інституціоналізм. Новий інституціоналізм. Неоінституціоналізм.

Тема 2.6. Еволюція економічної думки України

Економічна думка України середніх віків. Економічна думка України XIX - початку XX ст.
Економічна думка незалежної України

3. Засоби діагностики успішності навчання

Презентації, доповіді, реферати, участь у дискусіях, експрес-контроль, тести, модульний контроль.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік

5. Рекомендовані джерела

Базова

1. Любохинець, Л.С. Історія політичних та економічних вчень: навч. посібник / Л.С. Любохинець, В.М. Шавкун, Л.М. Бабич ; Хмельниц. нац. ун-т. - К.: Центр учбової літератури, 2013. - 293 с.

2. Мацелюх Н.П. Історія економіки та економічної думки. Політична економія.: Навч.посіб. 2-ге вид. перероб. та доп. / Мацелюх Н.П., Максименко І.А. - К. : "Центр учбової літератури", 2014. - 382 с.

3. Тарасевича В. М. Історія економічних вчень: підручник / за ред. В. М. Тарасевича, Петруні Ю.С. - К. : "Центр учбової літератури", 2013. - 352 с.

4. Шевченко О.О. Історія економіки та економічної думки: сучасні економічні теорії: Навч. посіб. - К.:Центр учбової літератури, 2012.–288 с.

Допоміжна

1. Базилевич В.Д. Історія економічних учень. Підручник / В.Д. Базилевич – К. : Знання, 2004. – 1300 с.

2. Історія економіки та економічної думки: підручник / П.І.Юхименко, П.М. Леоненко. – К.: Знання, 2011. – 646 с.

3. Ковальчук В.М. Історія економіки та економічної думки: навчальний посібник / В.М.Ковальчук, М.В. Лазарович та ін. – К.: Знання, 2008. – 647 с.

4. Ковальчук В.М. Історія економіки та економічної думки: навчальний посібник / В.М.Ковальчук, М.В. Лазарович та ін. – К.: Знання, 2008. – 647 с.

5. Проскурін П.В. Історія економіки та економічних вчень. Економічна історія індустріальної цивілізації: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2008.

6. Степаненко С.В. Історія економіки та економічної думки: Навч.-метод. посіб. для самост. вивчення. / Степаненко С.В., Фещенко В.М., Антонюк С.Н. та ін. – К.: КНЕУ, 2008.